

PARLAMENTUL EUROPEAN

2004

2009

Comisia pentru afaceri juridice

14.9.2007

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

(30/2007)

Subiect: **Consultare privind imunitatea parlamentară a lui József Szájer**

Vă rugăm să consultați, în anexă, o notă privind imunitatea parlamentară în Republica Ungară

Introducere

Prin scrisoarea sa din 5 martie 2007, Președintele Parlamentului a înaintat Comisiei pentru afaceri juridice o scrisoare, datată 6 februarie 2007, a dlui József Szájer, deputat în Parlamentul European, în care domnia sa declara că dorește să renunțe la invocarea imunității sale parlamentare în cazul unei eventuale urmăriri în justiție în Republica Ungară.

După examinarea chestiunii și audierea, la 11 iunie, a dlui Szájer, în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, în cadrul reuniunii sale din 25 iunie, comisia a hotărât, în urma audierii raportorului, dl Francesco Speroni, că - pentru moment - nu se impunea întreprinderea niciunei acțiuni ca răspuns la scrisoarea dlui Szájer, întrucât împotriva acestuia nu fusese încă declanșată urmărirea în justiție.

Cu toate acestea, în cursul examinării cazului, comisia a constatat că, în Republica Ungară, a fost promulgată o lege specială¹, cuprinzând unele dispoziții care reglementează exhaustiv imunitatea deputaților în Parlamentul European. Respectivile dispoziții diferă de cele din capitolul II al Legii LV din 1990 privind statutul juridic al membrilor Parlamentului, care reglementează imunitățile membrilor Parlamentului Ungar, prevăzute la articolul 20 alineatul (4) din Constituția ungară.

Întrucât articolul 10 litera (a) din Protocolul privind privilegiile și imunitățile, care face parte din legislația comunitară primară, prevede că „Pe durata sesiunilor Parlamentului European, membrii acestuia beneficiază (a) pe teritoriul național, de imunitățile recunoscute membrilor Parlamentului propriei țări”, s-a constatat, *prima facie*, că Republica Ungară încalcă legislația comunitară.

În consecință, în cadrul reuniunii sale din 25 iunie 2007, Comisia pentru afaceri juridice a hotărât să întocmească, în acest sens, un raport din proprie inițiativă.

Rezultatele analizei legii ungare pertinente

Pentru a stabili cu precizie care este situația juridică în Ungaria în materie de imunitate a deputaților maghiari în Parlamentul European, Secretariatul s-a adresat Oficiului Prezentare Documente, care a redactat nota ce figurează în anexă la prezenta comunicare.

Din notă rezultă că situația din Republica Ungară este, în prezent, în conformitate cu legislația comunitară și, în particular, cu Protocolul privind privilegiile și imunitățile.

Secretariatul Comisiei pentru afaceri juridice dorește să mulțumească Oficiului Prezentare Documente, în special secției maghiare, pentru promptitudinea și eficiența cu care a răspuns atunci când i s-a solicitat ajutorul în legătură cu acest dosar.

¹ Legea LVII din 2004 privind statutul juridic al deputaților maghiari în Parlamentul European, articolele 10 și 11.

NOTĂ

PRIVIND UNELE DISPOZIȚII DIN LEGISLAȚIA UNGARĂ CARE REGLEMENTEAZĂ IMUNITATEA PARLAMENTARĂ

Bruxelles, 27 august 2007

În legislația ungară există două aspecte care privesc imunitatea parlamentară, întocmai ca în majoritatea sistemelor legislative din Europa continentală. Primul aspect este de natură materială: membrii Parlamentului nu pot fi puși sub acuzare pentru fapte comise în calitate de membri ai unui organ legislativ, pe durata mandatului lor (*immunitas*). Cel de al doilea aspect este de natură procedurală: nici o procedură de punere sub acuzare a unui membru al Parlamentului, nici măcar pentru fapte comise în altă calitate decât aceea de membru al unui organ legislativ, nu poate fi inițiată decât cu acordul prealabil al organului legislativ (*inviolabilitas*).

Constituția ungară, spre deosebire de numeroase alte constituții de pe continent, nu reglementează aceste două aspecte ale imunității în mod detaliat. Ea se limitează la a afirma că deputații beneficiază de imunitate parlamentară, lăsând în sarcina legiuitorului definirea normelor amănunțite care o reglementează.

Parlamentul Ungar a definit normele care reglementează imunitatea deputaților maghiari în Parlamentul European prin legea LVII din 2004 privind statutul juridic al deputaților maghiari în Parlamentul European (legea MEP). Inițial, această lege cuprindea norme specifice, întrucâtva diferite de acelea care reglementează imunitatea membrilor Parlamentului Ungar, instituite prin legea LV 1990 privind statutul juridic al deputaților în Parlamentul Ungar (legea HU-MP).

Disimilitudinile existente între normele privind imunitatea membrilor diferitelor organe și autorități au constituit un fenomen general în legislația maghiară de dinainte de 2006. În cazul membrilor Parlamentului Ungar, al deputaților în Parlamentul European, al judecătorilor, procurorilor etc. se aplicau norme diferite. Această situație pestriță a dat naștere mai multor dificultăți, din care cauză a fost simplificată prin legea LXXXVII din 2006 de modificare a normelor privind imunitatea din cuprinsul mai multor legi. Legea a fost adoptată de Parlamentul Ungar la 30 octombrie 2006 și a modificat - inutil s-o mai spunem - inclusiv legea MEP.

Logica după care se conduce noul sistem este următoarea: aspectul material este reglementat de legea HU-MP. Toate celelalte legi care privesc imunitatea fac trimitere la dispozițiile pertinente ale legii HU-MP. Chestiunile de ordin procedural, de exemplu cine este îndrituit să suspende imunitatea, cine trebuie informat cu privire la arestare etc., sunt reglementate prin legi speciale, cum este legea MEP.

În ceea ce privește aspectul material, legea MEP menționează că deputații Parlamentului European sunt îndrituiți la aceeași imunitate de care beneficiază membrii Parlamentului

Ungar. În ceea ce privește aspectul procedural, ea cuprinde norme specifice: de exemplu, ridicarea imunității membrilor Parlamentului European este de competența Parlamentului European, și nu a Parlamentului Ungar. Prin urmare, conform noilor reglementări privind imunitatea, membrii Parlamentului Ungar și cei ai Parlamentului European nu mai sunt tratați diferit din punct de vedere material. Legea MEP completează legea HU-MP exclusiv sub aspect procedural. Dispozițiile pertinente ale celor două legi figurează în anexă.

În conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din Constituție, „sistemul legislativ al Republicii Ungare acceptă principiile general recunoscute ale dreptului internațional și își armonizează legislația națională cu obligațiile asumate în conformitate cu dreptul internațional”. Prin urmare, legile care reglementează imunitatea nu trebuie să vină în contradicție cu Protocolul privind privilegiile și imunitățile și nu trebuie să restrângă imunitatea membrilor Parlamentului European consacrată prin protocol. În conformitate cu această cerință a Constituției, articolul 10 alineatul (1) din legea MEP menționează că deputații în Parlamentul European sunt îndrituiți la privilegiile și imunitățile consacrate prin Protocolul privind privilegiile și imunitățile Comunităților Europene, anexat la Tratatul de instituire a unei Comisii unice a Comunităților Europene (8 aprilie 1965).

Articolul 4 alineatul (1) din legea HU-MP menționează că „imunitatea nu se aplică în cazuri de violare a secretului de stat, defăimare sau calomnie și nici în materie de răspundere civilă a deputaților”. Curtea constituțională a fost sesizată de un deputat, care a solicitat examinarea sintagmei „defăimare și calomnie”, spre a se constata dacă aceste restricții sunt constituționale. În hotărârea¹ sa, Curtea a ajuns la concluzia că restrângerea imunității nu este neconstituțională, deoarece protejarea demnității umane poate impune anumite limite constituționale libertății de exprimare.

În final, iată câteva considerații privind renunțarea la imunitatea parlamentară. Legea HU-MP prevede că „deputații nu pot renunța la imunitatea lor parlamentară, cu excepția procedurilor juridice declanșate pentru delikte minore. Nimeni nu poate atenta la imunitatea parlamentară a deputaților”. Întrucât această dispoziție se circumscrie aspectului material al imunității parlamentare, iar legea MEP nu conține nici o normă specifică contrară, am conchis că respectiva prevedere se aplică și deputaților în Parlamentul European. Dispoziția de mai sus a fost interpretată de Curtea constituțională² după cum urmează: „Imunitatea este un drept inerent statutului de membru al Parlamentului. Imunitatea nu-i aparține unui deputat în calitate sa de cetățean, ci în calitate sa de membru al Parlamentului. Acesta este un drept ce urmărește protejarea Parlamentului însuși în raporturile cu celelalte ramuri ale puterii, chiar dacă este conceput ca drept individual al deputaților. Chiar dacă îmbracă aspectul unui drept individual, deputații nu sunt îndrituiți să dispună de el, nu sunt îndrituiți să renunțe la imunitatea lor parlamentară, cu excepția procedurilor juridice declanșate pentru delikte minore și sunt obligați să-și invoce imunitatea în cursul acestor proceduri. Ridicarea și suspendarea imunității [...] sunt de competența Parlamentului.”

¹ Sentința 34/2004 din 28 septembrie 2004 a Curții constituționale.

² Sentința 65/1992 din 12 decembrie 2007 a Curții constituționale.

ANEXĂ

LEGISLAȚIA

Constituția Republicii Ungare

Articolul 20 alineatul (3)

(3) Deputații beneficiază de imunitate parlamentară, în conformitate cu prevederile legii care stabilește statutul juridic al membrilor Parlamentului.

Legea LV din 1990 privind statutul juridic al deputaților în Parlamentul Ungar

CAPITOLUL II

Imunitatea parlamentară a deputaților

Articolul 4

(1) Deputații în activitate sau foștii deputați nu pot fi puși sub acuzare în instanță sau deferiți vreunei alte autorități pentru votul exprimat, sau pentru fapte ori opinii exprimate pe durata mandatului lor. Această imunitate nu se aplică în cazuri de violare a secretului de stat, defăimare sau calomnie, și nici în materie de răspundere civilă a deputaților.

(2) Imunitatea definită la alineatul (1) acoperă defăimarea comisă la adresa persoanelor care exercită funcții publice sau a politicienilor în calitate de persoane publice și, de asemenea, acoperă calomnia, în cazul în care deputații nu cunosc faptul că afirmațiile sunt fundamental neadevărate.

Articolul 5

(1) Deputații pot fi reținuți exclusiv în caz de flagrant delict. În cazul deputaților, urmărirea penală sau urmărirea judiciară pentru delictे minore poate fi începută și continuată exclusiv cu acordul prealabil a Parlamentului. Acordul prealabil al Parlamentului este, de asemenea, necesar în cazul măsurilor coercitive aplicate deputaților în cadrul urmăririi penale.

(2) Înainte de punerea sub acuzare, procurorul șef înaintează Președintelui Parlamentului o cerere de suspendare a imunității parlamentare. După punerea sub acuzare, în cauzele penale introduse de persoane private, cererea îi este adresată Președintelui Parlamentului de către instanță. În caz de flagrant delict al unui deputat, cererea trebuie depusă imediat.

(3) După notificare din partea autorităților competente, în cadrul procedurilor judiciare pentru delictे minore, procurorul șef înaintează cererea de suspendare a imunității parlamentare Președintelui Parlamentului.

(4) Președintele Parlamentului transmite, fără întârziere, o cerere de suspendare a imunității parlamentare Comisiei pentru imunități, incompatibilități și verificare a mandatelor, spre a fi examinată în continuare și informează Parlamentul cu privire la aceasta în cursul următoarei ședințe plene.

(5) Comisia pentru imunități, incompatibilități și verificare a mandatelor prezintă Parlamentului un proiect de rezoluție în termen de 30 de zile.

(6) Parlamentul adoptă decizii în materie fără dezbateri, însă deputatul în cauză este îndrituit să-și exprime opinia asupra cazului. Rezoluțiile privind suspendarea imunității parlamentare se adoptă cu votul a două treimi dintre deputații prezenți.

(7) Rezoluțiile adoptate în legătură cu suspendarea imunității parlamentare se aplică exclusiv în cazul specific menționat în cererea inițială de suspendare.

Articolul 6

(1) Deputații nu pot renunța la imunitatea lor parlamentară, cu excepția procedurilor judiciare declanșate pentru delikte minore. Nimeni nu poate atenta la imunitatea parlamentară a deputaților.

(2) Deputații sunt obligați să informeze imediat Președintele Parlamentului cu privire la orice încălcare a imunității lor parlamentare. Președintele Parlamentului ia măsurile ce se impun fără întârziere.

Articolul 7

(1) Deputații beneficiază de imunitate parlamentară de la data alegerii lor.

(2) În sensul imunității parlamentare definite la articolul 5 din prezenta lege, în cursul alegerilor, persoanele înscrise pe listele de candidați la un loc în Parlament trebuie considerate deputați, dar decizia de suspendare a imunității parlamentare este de competența Biroului Electoral Național și nu a Parlamentului și a Comisiei pentru imunități, incompatibilități și verificare a mandatelor a acestuia. Cererile în acest sens trebuie înaintate Președintelui Biroului Electoral Național.

Legea LVII din 2004 privind statutul juridic al deputaților maghiari în Parlamentul European

Imunitatea membrilor Parlamentului European

Articolul 10

(1) Deputații în Parlamentul European sunt îndrituiți la privilegiile și imunitățile consacrate în Protocolul privind privilegiile și imunitățile Comunităților Europene, anexat la Tratatul de instituire a unei Comisii unice a Comunităților Europene (8 aprilie 1965).

(2) Deputații în Parlamentul European sunt îndrituiți la aceeași imunitate de care beneficiază membrii Parlamentului Ungar.

(3) ...

Articolul 11

Persoanele a căror candidatură la Parlamentul European a fost confirmată beneficiază de aceeași imunitate ca deputații în Parlamentul European.

Norme procedurale

Articolul 12

(1) Parlamentul European este îndrituit să hotărască în legătură cu suspendarea imunității deputaților în Parlamentul European.

(2) ...

(3) ...

(4) Autoritățile care depun cereri de suspendare a imunității furnizează Parlamentului European și comisiei competente în materie de imunități a acestuia toate informațiile pe care respectiva comisie le consideră necesare pentru a se pronunța în legătură cu suspendarea imunității.

În caz de suspendare a imunității, instanța sau autoritatea care adoptă decizii ce rezultă din suspendarea acesteia trebuie să informeze Președintele Parlamentului European cu privire la decizia luată în legătură cu suspendarea imunității.

(6) ...

(7) Decizia de suspendare a imunității candidaților la Parlamentul European este de competența Biroului Electoral Național. Cererile în acest sens trebuie înaintate Președintelui Biroului Electoral Național.